

BOEKEN·THEATER·MUZIEK·FILM·KUNST

MUZIEKGEBOUW AAN

cultuur
VAN
OPZIJ

HALINA OP EIGEN KRACHT

*'Doodeng, zo'n
solovoorstelling'*

Halina Reijn speelt in het nieuwe seizoen haar eerste solo-voorstelling: *La voix humaine* van Jean Cocteau, over een vrouw die een laatste telefoongesprek met haar minnaar voert. Reijn kreeg er al een prijs voor tijdens een internationaal theaterfestival in het Poolse Torun.

Na vorig jaar een seizoen 'als een achtbaan' te hebben gedraaid, inclusief een bijrol in de Hollywoodproductie *Valkyrie*, is Halina Reijn (33) nu te zien in haar eerste solovoortelling: *La voix humaine* van Jean Cocteau. Maar denk niet dat daarmee een lang gekoesterde wens van de actrice in vervulling gaat.

'Het was totaal niet mijn idee, die solovoortelling,' zegt ze. 'Ik vind dat doodeng. Ik weet nog dat ik op de toneelschool een solo moest doen. Nou, dat ging niet door, want ik durfde niet. Maar nu doe ik het toch en dat is puur een samenloop van omstandigheden. Regisseur Ivo van Hove moest een voorstelling maken ter gelegenheid van het 25-jarig bestaan van het Antwerpse Monty Theater. Ik was als enige beschikbaar, want alle andere acteurs van Toneelgroep Amsterdam zaten in *Romeinse tragedies*. Het werd dus een solovoortelling. Het was lastig om een goed stuk te vinden, want er zijn niet veel solo's voor vrouwen geschreven.' Uiteindelijk zag Van Hove in een New Yorkse boekhandel een Engelse vertaling van *La voix humaine* van Jean Cocteau.

'Ik vond het meteen een mooi stuk, maar ik dacht wel: is het slim als ik dit ga doen? Want mijn eigen relatie was net volledig op de klippen gelopen, het kwam dus heel dichtbij. De première was bovendien in Antwerpen, waar mijn ex-vriend vandaan komt. Heel dubbel



'Ik strijd tegen het feit dat de theaterwereld nog steeds door mannen wordt gedomineerd'

en dramatisch. Therapeutisch, ook. Het gebeurt me trouwens vaak dat privé-leven en werk elkaar overlappen. Toen ik in *Kreten en gefluister* stond, waarin de hoofdpersoon aan kanker overlijdt, had ik net een knobbel in mijn borst ontdekt. Het bleek niets te zijn, maar confronterend was het wel.'

Cocteau schreef *La voix humaine* in 1927. Het stuk gaat over een vrouw die wordt gedumpte. Haar minnaar gaat met een ander trouwen, maar belt zijn bijna-ex nog één keer op. 'Zij wringt zich in duizend bochten om hem te houden en dat is schrijnend. Ze weet niet hoe ze verder moet als een man haar leven niet

voor haar invult. Je kunt zeggen: zo'n afhankelijke vrouw, dat is niet meer van deze tijd. Maar ik vind het juist herkenbaar. Vrouwen zijn nog steeds geneigd zich afhankelijk op te stellen in relaties. Ik zie het om me heen, ik zie het zelfs aan mezelf. Ik heb een grote bek, ik strijd tegen het feit dat de theaterwereld nog steeds door mannen wordt gedomineerd, maar ik ken ook overgave.'

Toevallig komt er in september ook een filmversie uit van *La voix humaine*, getiteld *Last Conversation*, met Johanna ter Steege in de hoofdrol. Ter Steege rijdt daarin de hele film lang rond in een auto



HAAR & MAKE-UP: ELLEN VAN EXTERANGELIQUEHOORN.COM MET DANK AAN WWW.MUZIEKGESOUW.NL

waarop 25 camera's zijn gemonteerd die haar registreren. De film is bovendien in één take opgenomen. Halina Reijn heeft hem al gezien. 'Het concept van de film is prachtig. Zo'n gefilmd monoloog is bovendien voor een acteur een waanzinnige uitdaging. In het theater heb je altijd nog je lijf en het decor, maar zij heeft alleen haar gezicht. Dat is hogere wiskunde.

Mijn voorstelling en die film zijn wel totaal verschillende grootheden. Ik blijf dicht bij de originele tekst, voor de film is het stuk ingrijpend bewerkt. Die laat zien hoe deze vrouw zich anno 2009 zou opstellen: Johanna speelt een car-

rièrevrouw die zich niet wil laten kennen. Ik vind dat een prima invalshoek, maar het is ook mooi om zo'n rol juist niet door te trekken naar het heden-daagse. Dat geldt ook voor de vrouwenrollen uit het klassieke repertoire. Die bezitten namelijk een kwetsbaarheid die we tegenwoordig proberen te ontkennen.

Wij moderne vrouwen denken dat we geëmancipeerd zijn, maar het is een *fake* emancipatie, want werkelijke emancipatie is in deze patriarchale maatschappij niet mogelijk. Het is gewoon onze wereld niet. Daarom bezitten vrouwen onder de geëmancipeerde vernislaag nog steeds een grote kwetsbaarheid, die verzwegen wordt. Ik vind het belangrijk om die kwetsbaarheid op het toneel aan de orde te stellen. Klassieke vrouwenrollen bieden daar goed gereedschap voor.'

Reijn heeft nog nooit zo'n persoonlijke en kwetsbare rol gespeeld als in *La voix humaine*. 'Maar eerlijk gezegd is het heerlijk om even geen rekening te hoeven houden met anderen. Op het toneel sta ik meestal tegenover sterke mannen, want mannen zijn bijna altijd de motor van het stuk. De man zegt: "To be or not to be" en de vrouw rent daar omheen. Dat die mannen er opeens niet waren, vond ik in het begin lastig. Dan dacht ik: wanneer komt Hans Kesting nou op? Maar nu voelt het juist goed. Ik kan deze monoloog helemaal zelf sturen en dat geeft kracht. Als ik *Het temmen van de feeke*s had gespeeld, was ik helemaal dood. Maar na *La voix humaine* zeg ik: hé jongens, zullen we nog wat gaan drinken?'

La voix humaine is met ingang van 13 oktober op verschillende plaatsen in het land te zien, Last Conversation draait vanaf 10 september in de bioscoop

In oktober verschijnt van Halina Reijn het (dag)boek Doen alsof ik iemand anders ben (Prometheus, € 19,95)

Opzij geeft 10 x 2 kaarten weg voor *La voix humaine*. Wil je hiervoor in aanmerking komen, ga dan naar www.opzij.nl

